

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2019. szeptember 18.*

„Előzetes döntéshozatal – Szociális biztonság – Migráns munkavállalók – 987/2009/EK rendelet – 60. cikk – Családi ellátások – Az elsődlegesen illetékes tagállamban fizetett szülői támogatás és a másodlagosan illetékes tagállamban járó gyermekgondozási támogatás különbözetéhez való jog”

A C-32/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2018. január 18-án érkezett, 2017. december 20-i határozatával terjesztett elő

a **Tiroler Gebietskrankenkasse**

és

Michael Moser

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács),

tagjai: F. Biltgen tanácselnök (előadó), J. Malenovský és C. G. Fernlund bírák,

főtanácsnok: G. Hogan,

hivatalvezető: M. Aleksejev egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. január 30-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- M. Moser képviseletében E. Suitner és P. Wallnöfer Rechtsanwältin,
- az osztrák kormány képviseletében G. Hesse, meghatalmazotti minőségben,
- a cseh kormány képviseletében M. Smolek, J. Pavliš és J. Vlácil, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében M. Kellerbauer, D. Martin és B.-R. Killmann, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2019. március 7-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

* Az eljárás nyelve: német.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2009. L 284., 1. o.) 60. cikke (1) bekezdése második mondatának értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet a Tiroler Gebietskrankenkasse (tiroli területi egészségbiztosítási pénztár, Ausztria) és Michael Moser között a német szülői támogatás és az osztrák gyermekgondozási támogatás különbözetének kifizetése iránt Michael Moser által benyújtott kérelem tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 883/2004/EK rendelet

- 3 A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 166., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.) (10) preambulumbekzdése értelmében „az az elv, hogy egy másik tagállam területén felmerülő bizonyos tényeket vagy eseményeket úgy kezeljenek, mintha annak a tagállamnak a területén történtek volna, amelynek a jogszabályait alkalmazni kell, nem sértheti az egy másik tagállam jogszabályai szerint szerzett biztosítási, szolgálati, önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi vagy tartózkodási idők, és az illetékes tagállam jogszabályai szerint szerzett idők összesítésének elvét. Egy másik tagállam jogszabályai szerint szerzett időszakokat kizárólag az időszakok összesítése elvének alkalmazásával kell figyelembe venni.”
- 4 E rendeletnek „Az ellátásokkal, jövedelmekkel, tényállásokkal és eseményekkel kapcsolatos egyenlő bánásmód [helyesen: Az ellátások, jövedelmek, tények és események azonos kezelése]” című 5. cikke a következőket írja elő:

„E rendelet eltérő rendelkezései hiányában, és a megállapított különös végrehajtási rendelkezések fényében a következőket kell alkalmazni:

- a) ha az illetékes tagállam jogszabályai szerint a szociális biztonsági ellátások és egyéb jövedelmek kézhezvétele meghatározott jogkövetkezményekkel jár, az ilyen jogszabályok vonatkozó rendelkezéseit ugyancsak alkalmazni kell az olyan egyenértékű ellátások kézhezvételére, amelyeket egy másik tagállam jogszabályai alapján szereznek, illetve egy másik tagállamban szerzett jövedelemre;
- b) ha az illetékes tagállam jogszabályai szerint a jogkövetkezmények meghatározott tényállás [helyesen: tények] vagy események bekövetkezésének tulajdoníthatók, az említett tagállamnak a hasonló tényállások [helyesen: tények] vagy események bármely tagállamban történő bekövetkezését oly módon kell figyelembe vennie, mintha azok a saját területén következtek volna be.”

- 5 Az említett rendelet 67. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Egy személy az illetékes tagállam jogszabályainak megfelelően jogosult családi ellátásokra a másik tagállamban lakó családtagjai után is, mintha a családtagok is az előbb említett tagállamban rendelkeznének lakóhellyel. [...]”

- 6 Ugyanezen rendelet 68. cikke a következőképpen határozza meg a halmozódás esetén alkalmazandó elsőbbségi szabályokat:

„(1) Ha ugyanazon időszak és ugyanazon családtagok tekintetében egynél több tagállam jogszabályai alapján nyújtanak ellátásokat, a következő elsőbbségi szabályokat kell alkalmazni:

- a) a több tagállam által különböző alapokon fizetendő ellátások esetében az elsőbbségi sorrend a következő: először a munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységeken alapuló jogosultságok, másodsor a nyugdíj folyósításán alapuló jogosultságok, és végül a lakóhely szerint szerzett jogosultságok;
- b) a több tagállam által azonos alapon fizetendő ellátások esetében az elsőbbségi sorrendet a következő kiegészítő kritériumok alapján határozzák meg:
- i. munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenység alapján megnyílt jogosultságok esetében: a gyermekek lakóhelye, feltéve, hogy ott ilyen tevékenységet folytatnak [...]

[...]

(2) Halmozódó jogosultságok esetében a családi ellátásokat az (1) bekezdés szerint elsőbbséget élvezőként kijelölt jogszabályoknak megfelelően nyújtják. Az egyéb összeütköző jogszabály(ok)ból adódó családi ellátásokra való jogosultságot az előbb említett jogszabályok által előírt összegig felfüggesztik, és szükség esetén különbözei kiegészítést nyújtanak az ezt meghaladó összegre. [...]”

A 987/2009 rendelet

- 7 A 987/2009 rendelet 60. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A családi ellátások iránti kérelmet az illetékes intézményhez kell címezni. Az alaprendelet 67. és a 68. cikke alkalmazásának céljából az egész család helyzetét úgy kell figyelembe venni, mintha valamennyi érintett személy az érintett tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozna és ott tartózkodna, különösen az ilyen ellátások igénylésére való jogosultság szempontjából. Amikor az ellátások igénylésére jogosult személy nem él e jogával, a másik szülő vagy szülőnek tekintett személy, vagy a gyermek, illetőleg gyermekek gyámjaként eljáró személy vagy intézmény által benyújtott, családi ellátásokra vonatkozó kérelmet figyelembe kell venni azon tagállam illetékes intézményének, amelynek a joga alkalmazandó.”

Az osztrák jog

- 8 A Kinderbetreuungsgeldgesetz (a gyermekgondozási támogatásról szóló törvény) a családi támogatások között bevezette a gyermekgondozási támogatást. E támogatás nyújtása a gyermek születését megelőző keresőtevékenységtől függetlenül jár.
- 9 E törvény szerint eleinte a szülők három változat közül választhattak, és az ellátást három átalányösszeg formájában nyújtották, amelyek a gyermek életkorához kapcsolódó három különböző ellátási időszaknak feleltek meg.

10 Az említett törvény módosítása negyedik változatot vezetett be. A gyermekgondozási támogatás ezentúl jövedelempótlásként is nyújtható a gyermek 12 hónapos, vagy legfeljebb 14 hónapos korának betöltéséig. A folyósított támogatás összege e változat esetében a korábbi jövedelemtől függ.

11 Ugyanezen törvény alapügy tényállására alkalmazandó változata (a továbbiakban: KBGG) 6. §-ának (3) bekezdése a következőket írja elő:

„A gyermekgondozási támogatásra való jogosultság hasonló külföldi családi ellátásokra való jogosultság fennállása esetén a külföldi ellátások összegének erejéig szünetel. A hasonló külföldi családi ellátások és a gyermekgondozási támogatás közötti különbözetet a külföldi családi ellátások megszűnését követően be kell számítani a gyermekgondozási támogatásba.”

12 A KBGG 24. §-a értelmében:

„(1) A szülő [...] gyermekgondozási támogatásra jogosult e bekezdés alapján gyermeke után [...], amennyiben

1. a 2. § (1) bekezdésének 1., 2., 4., és 5. pontja szerinti jogosultsági feltételek teljesülnek,

2. e szülő annak a gyermeknek a születését közvetlenül megelőző utolsó hat hónapban, aki után gyermekgondozási támogatást igényel, a (2) bekezdés értelmében folyamatosan keresőtevékenységet folytatott, valamint ebben az időtartamban nem részesült a munkanélküliségi biztosításból eredő ellátásokban, amelynek során e jogosultságot nem érintik az összesen 14 naptári napot meg nem haladó megszakítások [...]

[...]

(2) Keresőtevékenységen e szövetségi törvény értelmében Ausztriában társadalombiztosítási járulék fizetésével járó keresőtevékenység tényleges végzését kell érteni [...].”

13 A KBGG 24a. §-a következőképpen rendelkezik:

„(1) A gyermekgondozási támogatás napi összege:

1. az anyasági támogatásban részesülő tekintetében az osztrák jogszabályok szerinti anyasági támogatás egy naptári napra jutó összegének 80%-a, amely anyasági támogatás annak a gyermeknek a születése alapján jár, aki tekintetében a gyermekgondozási támogatást igénylik, [...]

[...]

3. az apa tekintetében [...] az elméletben kiszámítandó anyasági támogatás egy naptári napra jutó összegének 80%-a, amely anyasági támogatás annak a gyermeknek a születése alapján járna a nőnek az apa helyett, aki tekintetében a gyermekgondozási támogatást igénylik.

[...]

(2) A gyermekgondozási támogatás (1) bekezdés szerinti összege minden esetben legalább az (1) bekezdés 5. pontja szerinti napi tétel, legfeljebb azonban napi 66 euró.

[...]”

- 14 A KBGG 24b. §-a értelmében „[h]a csak az egyik szülő vesz igénybe gyermekgondozási támogatást [...], e [...] támogatás legfeljebb a gyermek 12. hónapos korának betöltéséig jár. Ha a másik szülő is igénybe veszi ezt az ellátást, a jogosultság időtartama [...] a másik szülő által igénybe vett időtartammal, legfeljebb azonban a gyermek 14. hónapos korának betöltéséig meghosszabbodik. Kizárólag az ellátás tényleges folyósításának időtartamai számítanak igénybe vettnek”.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 15 A Moser házaspár két lányukkal Németországban él. M. Moser 1992 óta áll Németországban alkalmazásban, míg a felesége 1996. július 1-je óta folytat munkavállalóként tevékenységet Ausztriában.
- 16 M. Moser felesége az első lányának 2011. június 14–i születését követően 2013. január 31–ig szülői szabadságot vett igénybe. A második lányuk 2013. augusztus 29-i születése után osztrák munkáltatójával 2015. május 28-ig tartó további szülői szabadságban állapodott meg.
- 17 M. Moser felesége a szülői szabadság leteltét követően német szülői támogatásban, valamint az olyan szülőknek nyújtott német támogatásban részesült, akiknek a gyermekeiket nem helyezik el a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézetben.
- 18 A tiroli területi egészségbiztosítási pénztár ezenfelül M. Moser feleségének a 2013. október 25-től 2014. május 31-ig terjedő időtartamra különbözeti kiegészítést fizetett az osztrák gyermekgondozási támogatás jövedelemfüggő változata alapján.
- 19 M. Moser felesége további különbözeti kiegészítések iránti kérelmet nyújtott be a Landesgericht Innsbruckhoz (innsbrucki regionális bíróság, Ausztria) az első különbözeti kiegészítéssel érintett időszakot meghaladó időszak, azaz a 2013. október 25. és 2014. június 28., valamint a 2014. augusztus 29. és október 28. közötti időszak vonatkozásában, amely kérelemnek az eljáró bíróság helyt adott, és a tiroli területi egészségbiztosítási pénztár folyósította számára a kért ellátást.
- 20 M. Moser 2014. június 29. és 2014. augusztus 28. között szülői szabadságot vett igénybe, amelynek időtartamára német szülői támogatásban részesült.
- 21 M. Moser szintén kérelmet nyújtott be a Landesgericht Innsbruckhoz (innsbrucki regionális bíróság) azon további különbözeti kiegészítés számára történő kifizetése érdekében, amely a felvett német szülői támogatás összege, valamint az osztrák gyermekgondozási támogatás jövedelemfüggő változatának összege közötti különbözethet, azaz napi 66 euró összegnek felelt meg a 2014. június 29-től 2014. augusztus 28-ig terjedő német szülői szabadságának időtartamára.
- 22 E bíróság a 2015. november 10-i ítéletével elutasította a kérelmét.
- 23 Az M. Moser által benyújtott fellebbezés alapján eljáró Oberlandesgericht Innsbruck (innsbrucki regionális felsőbíróság, Ausztria) a 2017. április 27–i határozatával részben helyt adott az említett kérelemnek, és a tiroli területi egészségbiztosítási pénztárat napi 29,86 euró összegű különbözeti kiegészítés, összesen mintegy 1821,46 euró megfizetésére kötelezte.
- 24 Az említett egészségbiztosítási pénztár e határozattal szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtott be az Oberster Gerichtshofhoz (legfelsőbb bíróság, Ausztria) arra hivatkozva, hogy egyrészt M. Moser nem teljesítette az osztrák szabályozás által a különbözeti kiegészítés vonatkozásában előírt feltételeket, másrészt pedig hogy hiányzott a 883/2004 rendelet értelmében vett, határokon átnyúló elem.
- 25 M. Moser álláspontja szerint a különbözeti kiegészítés osztrák intézmény általi folyósítására vonatkozó kötelezettség a felesége osztrák munkáltatójával fennálló munkaviszonyából következik, és a KBGG 24. §-a (2) bekezdésének bármely más értelmezése ellentétes lenne az uniós joggal.

- 26 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy M. Moser teljesíti a támogatásban való részesülés osztrák szabályozásban előírt feltételeit, így a szabadság minimális kéthónapos referencia-időszakára és a gyermek születését megelőző, legalább 6 hónapos folyamatos keresőtevékenységre vonatkozó feltételeket. Kifejti, hogy – amint az a saját ítélezési gyakorlatából is kitűnik –, a KBGG 24. §-a (1) bekezdésének az ugyanezen § (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 2. pontja által bevezetett korlátozást, amelynek értelmében a gyermekgondozási támogatás nyújtásának feltétele az Ausztriában társadalombiztosítási járulék fizetésével járó keresőtevékenység tényleges végzése, az uniós joggal ellentétesnek mondták ki.
- 27 Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az előtte folyamatban lévő jogvita kizárólag arra a kérdésre vonatkozik, hogy az uniós jog, amely a 987/2009 rendelet 60. cikke (1) bekezdésének második mondatában előírja, hogy az egész család helyzetét kell figyelembe venni, jogosultságot teremt-e az apa számára a jövedelemfüggő osztrák gyermekgondozási támogatáshoz képest számított különbözetre, ha az Osztrák Köztársaság a 883/2004 rendelet 68. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján az anya foglalkoztatásának helye szerinti tagállamként másodlagosan illetékes, és az anyának már különbözeti kiegészítést nyújtottak a neki járó jövedelemfüggő gyermekgondozási támogatás kiegészítéseként.
- 28 A Bíróság ítélezési gyakorlatára hivatkozva a kérdést előterjesztő bíróság emlékeztet arra, hogy a családi támogatások nyújtására vagy összegére vonatkozó korlátozó feltételek, amelyek megakadályozzák a munkavállalót a szabad mozgáshoz való jogának gyakorlásában, vagy őt e jog gyakorlásától visszatartják, ellentétesek az uniós joggal, és az alkalmazásukat mellőzni kell (1996. október 10-i Hoever és Zachow ítélet, C-245/94 és C-312/94, EU:C:1996:379, 34–36. pont; 2011. december 15-i Bergström ítélet, C-257/10, EU:C:2011:839, 43. és 44. pont). A 987/2009 rendelet 60. cikke (1) bekezdésének második mondatában szereplő fikció alapján a Bíróság úgy ítélte meg, hogy lényegtelen, hogy a nemzeti jog értelmében melyik szülő tekintendő az ilyen ellátásokban való részesülésre jogosult személynek (2015. október 22-i Trapkowski ítélet, C-378/14, EU:C:2015:720, 49. pont).
- 29 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor pontosítja, hogy az említett ítéletek alapjául szolgáló ügyek átalányjellegű ellátásokra vonatkoztak, míg az előtte folyamatban lévő ügy egy jövedelemfüggő családi ellátással kapcsolatos. Álláspontja szerint egyébiránt a jelen esetben a gyermeknevelési támogatás kiegészítése folyósításának Ausztria általi megtagadása egyáltalán nem veszélyezteti vagy korlátozza az apa szabad mozgását.
- 30 Arra az eshetőségre, ha az apa az uniós jog alapján az osztrák gyermekgondozási támogatás jövedelemfüggő változatának kiegészítésére lenne jogosult, a kérdést előterjesztő bíróságban felmerül a kérdés, hogy e támogatást a munkavégzés helye szerinti tagállamban ténylegesen szerzett jövedelem alapján kell-e kiszámítani, vagy pedig a másodlagosan illetékes tagállamban hasonló keresőtevékenységgel elméletileg szerezhető jövedelmet kell-e figyelembe venni. A Bíróság a 2011. december 15-i Bergström ítélet (C-257/10, EU:C:2011:839, 53. pont) ellenére is úgy véli, hogy az ellátások, tények és események 883/2004 rendelet 5. cikke szerinti azonos kezelése azon értelmezés mellett szól, amely szerint a számítás alapját a Németországban ténylegesen szerzett jövedelem képezi.
- 31 E körülmények között az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni a [...] 987/2009 [...] rendelet 60. cikke (1) bekezdésének második mondatát, hogy a másodlagosan illetékes tagállamnak (Ausztria) a 883/2004 rendelet 68. cikke (1) bekezdése b) pontjának i. alpontja szerint elsődlegesen illetékes tagállamban (Németország) lakóhellyel rendelkező és munkavállalói tevékenységet folytató szülő részére családi ellátásként kell fizetnie az elsődlegesen illetékes tagállamban nyújtott Elterngeld (szülői támogatás) és a másik tagállamban járó jövedelemfüggő Kinderbetreuungsgeld (gyermekgondozási támogatás) közötti különbszet

összegét, ha mindkét szülő közös gyermekeikkel az elsődlegesen illetékes tagállamban lakik, és csak a másik szülő folytat határ menti munkavállalóként munkavállalói tevékenységet a másodlagosan illetékes tagállamban?

- 2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: a jövedelemfüggő Kinderbetreuungsgeld a foglalkoztatás helye szerinti tagállamban (Németország) ténylegesen szerzett jövedelemhez vagy a másodlagosan illetékes tagállamban (Ausztria) hasonló keresőtevékenységgel elméletileg szerezhető jövedelemhez igazodik?”

Az első kérdésről

- 32 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 987/2009 rendelet 60. cikke (1) bekezdésének második mondatát úgy kell-e értelmezni, hogy az e rendelkezésben előírt azon kötelezettség, amely szerint valamely személy családi ellátásokra való jogosultsága terjedelmének meghatározása érdekében „az egész család helyzetét úgy kell figyelembe venni, mintha valamennyi érintett személy az érintett tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozna”, egyaránt alkalmazandó abban az esetben, amikor az ellátásokat a 883/2004 rendelet 68. cikke (1) bekezdése b) pontjának i. alpontja alapján elsőbbséget élvezőként kijelölt jogszabályoknak megfelelően nyújtják, és abban az esetben is, amikor az ellátások egy vagy több más jogszabály alapján fizetendők.
- 33 Emlékeztetni kell arra, hogy a 987/2009 rendelet 60. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a családi ellátások iránti kérelmet az illetékes intézményhez kell címezni, valamint hogy a 883/2004 rendelet 67. és a 68. cikke alkalmazásának céljából az egész család helyzetét úgy kell figyelembe venni, mintha valamennyi érintett személy az érintett tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozna és ott tartózkodna, különösen az ilyen ellátások igénylésére való jogosultság szempontjából.
- 34 Amint magából e 60. cikk szövegéből kitűnik, e cikk jelentését és hatályát – a 883/2004 rendelet 67. és 68. cikkére való hivatkozás miatt – ezen utóbbi cikkek rendelkezéseire tekintettel kell vizsgálni.
- 35 A 883/2004 rendelet 67. cikke kimondja azt az elvet, amelynek értelmében az adott személy az ellátások folyósítása szempontjából illetékes tagállamtól eltérő tagállamban lakó családtagjai után olyan módon jogosult családi ellátások igénylésére, mintha e családtagok az illetékes tagállamban rendelkeznének lakóhellyel (2015. október 22-i Trapkowski ítélet, C-378/14, EU:C:2015:720, 35. pont).
- 36 A Bíróság az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel (HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 3. o.) módosított és naprakésszé tett, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 73. cikkét – amelynek helyébe a 883/2004 rendelet 67. cikke lépett, amely utóbbinak a tartalma lényegében megegyezik az előbbi cikk tartalmával – illetően kifejtette, hogy e cikk célja a migráns munkavállalók számára a családi támogatások igénybevételének megkönnyítése a munkavállalásuk helye szerinti államban azon esetekben, amikor a családjuk nem tartott velük ezen államba, továbbá különösen annak megakadályozása, hogy egy tagállam attól tehesse függővé a családi ellátások nyújtását, vagy azok összegét, hogy a munkavállaló családtagjai az ellátást nyújtó tagállam területén lakk-e (2010. október 14-i Schwemmer ítélet, C-16/09, EU:C:2010:605, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 A 883/2004 rendelet 67. cikke alkalmazandó tehát arra a munkavállalóra, aki az alapeljárásban szereplő M. Moser feleségéhez hasonlóan a tagállamok egyikében végez munkát, azonban a családjával az alkalmazandó jogszabályok szerinti tagállamtól eltérő tagállamban él (lásd ebben az értelemben: 2002. november 7-i Maaheimo ítélet, C-333/00, EU:C:2002:641, 32. pont).

- 38 Amennyiben ez az eset áll fenn, a munkavállaló házastársa szintén jogosult az említett cikkekre hivatkozni (2002. november 7-i Maaheimo ítélet, C-333/00, EU:C:2002:641, 33. pont) a 883/2004 rendelet 67. cikkében rögzített fikciónak megfelelően, amely szerint a család egészét oly módon veszik figyelembe, mintha valamennyi érintett személy az érintett tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozna, és ott tartózkodna.
- 39 Abban az esetben, ha a családi ellátás nyújtása az érintett személy illetékes tagállam területén való korábbi munkavégzésének feltételéhez kötött, amint azt az alapügyben a KBGG 24. §-a (1) bekezdésének 2. pontja előírja, amely rendelkezés az ellátásban való részesülést a biztosítási idő Ausztriában való megszerzésétől teszi függővé, ezt a feltételt akkor kell teljesítettnek tekinteni, ha az érintett személy egy másik tagállam területén végzett munkát.
- 40 Meg kell azonban jegyezni, hogy a 883/2004 rendelet 67. cikkében rögzített asszimilációs elv nem abszolút jellegű abban az értelemben, hogy amennyiben a különböző jogszabályok alapján az ellátásokra való többszöri jogosultság áll fenn, az 883/2004 rendelet 68. cikkében előírt, halmazódást tiltó rendelkezések alkalmazandók (az 1408/71 rendelet 73. cikke tekintetében lásd: 2010. október 14-i Schwemmer ítélet, C-16/09, EU:C:2010:605, 42. és 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 41 A 883/2004 rendelet 68. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint ha ugyanazon időszak és ugyanazon családtagok tekintetében egynél több tagállam jogszabályai alapján nyújtanak ellátásokat, a munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységen alapuló jogok esetében a gyermekek lakóhelye szerinti tagállam jogszabályai élveznek elsőbbséget. Az említett cikk (2) bekezdése előírja, hogy halmazódó jogosultságok esetében a családi ellátásokat az ily módon kijelölt jogszabályoknak megfelelően nyújtják, és az egyéb összeütköző jogszabályból adódó családi ellátásokra való jogosultságot az előbb említett jogszabályok által előírt összegig felfüggesztik, és szükség esetén különbözőzeti kiegészítést nyújtanak az ezt meghaladó összegre.
- 42 A Bíróság úgy ítélte meg, hogy a halmazódás tilalmára vonatkozó ilyen szabályok arra irányulnak, hogy a több tagállamtól ellátásban részesülő kedvezményezett számára biztosítsák az ellátások teljes összegét, amely az ezen államok csupán egyikének jogszabályai szerint járó, legkedvezőbb ellátás összegének felel meg (2014. április 30-i Wagener ítélet, C-250/13, EU:C:2014:278, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 43 A kérdést előterjesztő bíróság rámutatott arra, hogy az alapügyben – a jelen ítélet 41. pontjában említett elsőbbségi szabálynak megfelelően – a Németországi Szövetségi Köztársaságot ismerték el azon tagállamként, amelynek jogszabályai elsőbbséget élveznek, ezért a más jogszabályok, azaz az Osztrák Köztársaság jogszabályai alapján fizetendő családi ellátásokat felfüggesztették, illetve ezen ellátásokat adott esetben különbözőzeti kiegészítés formájában folyósítják.
- 44 A 987/2009 rendelet 60. cikkének (1) bekezdését illetően meg kell állapítani, hogy azon gyermek szülei, akire tekintettel az ellátásokat igényelték, az ezen ellátások nyújtásának igénylésére jogosult „érintett személyek” körébe tartoznak. A Bíróság már kifejtette, hogy az e cikk második mondata szerinti fikció olyan személy családi ellátásra való jogosultságának elismerését eredményezi, aki nem az ezen ellátások folyósítása szempontjából illetékes tagállam területén rendelkezik lakóhellyel, amennyiben az említett ellátások nyújtásának a nemzeti jog által előírt minden egyéb feltétele teljesül (lásd ebben az értelemben: 2015. október 22-i Trapkowski ítélet, C-378/14, EU:C:2015:720, 39. és 41. pont).
- 45 Mivel a 987/2009 rendelet 60. cikkében szereplő „érintett állam jogszabályai” kifejezést a szóban forgó tagállam tekintetében semmilyen korlátozás nem kíséri, e cikket úgy kell értelmezni, hogy az egyaránt alkalmazandó abban az esetben, amikor az ellátást az elsőbbséget élvezőként kijelölt jogszabályoknak megfelelően nyújtják, és abban az esetben is, amikor az ellátást a másodlagosan illetékes tagállam jogszabálya alapján fizetendő különbözőzeti kiegészítés formájában nyújtják.

- 46 A 987/2009 rendelet 60. cikkének bármely más értelmezése, amely a fikció alkalmazását azon tagállamra korlátozná, amelynek a jogszabályai elsőbbséggel rendelkeznek, ellentétes lenne nemcsak az azonos kezelésnek a 883/2004 rendelet 67. cikkében rögzített elvével – amely elv végrehajtásának biztosítására hivatott a 987/2009 rendelet 60. cikkének (1) bekezdése –, hanem a 883/2004 rendelet 68. cikkében szereplő, a halmozódás tilalmát előíró szabályokkal is, mivel ez az értelmezés arra irányul, hogy a több tagállamtól ellátásban részesülő kedvezményezett számára biztosítsa az ellátások teljes összegét, amely az ezen államok csupán egyikének jogszabályai szerint járó, legkedvezőbb ellátás összegének felel meg.
- 47 E tekintetben hozzá kell fűzni, hogy a 987/2009 rendelet 60. cikkének alkalmazása, illetve a különbözőzeti kiegészítés e cikkből eredő folyósítása nem tartozik a szóban forgó kedvezményezett vonatkozásában fennálló, határokon átnyúló elem követelményének hatálya alá.
- 48 A fentiekből az következik, hogy a 987/2009 rendelet 60. cikke (1) bekezdésének második mondatát úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben előírt azon kötelezettség, amely szerint valamely személy családi ellátásokra való jogosultsága terjedelmének meghatározása érdekében „az egész család helyzetét úgy kell figyelembe venni, mintha valamennyi érintett személy az érintett tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozna”, egyaránt alkalmazandó abban az esetben, amikor az ellátásokat a 883/2004 rendelet 68. cikke (1) bekezdése b) pontjának i. alpontja alapján elsőbbséget élvezőként kijelölt jogszabályoknak megfelelően nyújtják, és abban az esetben is, amikor az ellátások egy vagy több más jogszabály alapján fizetendők.

A második kérdésről

- 49 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 883/2004 rendelet 68. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy a különbözőzeti kiegészítés összegét a foglalkoztatás helye szerinti államban ténylegesen szerzett jövedelem vagy pedig a másodlagosan illetékes tagállamban hasonló keresőtevékenységgel szerzhető jövedelem függvényében kell kiszámítani.
- 50 E kérdésének keretében a kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság 2011. december 15-i Bergström ítéletére (C-257/10, EU:C:2011:839, 53. pont) hivatkozik, azonban felveti, hogy az ellátások, tények és események 883/2004 rendelet 5. cikkében előírt azonos kezelése miatt a különbözőzeti kiegészítés számításának alapját a Németországban ténylegesen szerzett jövedelem is képezheti.
- 51 Meg kell állapítani, hogy a jelen ügy különbözik a 2011. december 15-i Bergström ítélet (C-257/10, EU:C:2011:839) alapjául szolgáló ügytől, így az ezen ítéletben elfogadott értelmezés, amely szerint a szülői támogatás összegének kiszámításakor a ténylegesen szerzett jövedelemtől független referencijövedelmet veszik figyelembe, nem ültethető át az alapügyben szóban forgó helyzetre, amelyben C. Moser a 883/2004 rendelet 67. és 68. cikke alapján jogosult családi ellátásra.
- 52 A jelen ítélet 42. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlattal összhangban ugyanis e 68. cikk arra irányul, hogy a több tagállamtól ellátásban részesülő kedvezményezett számára biztosítsa az ellátások teljes összegét, amely az ezen államok csupán egyikének jogszabályai szerint járó, legkedvezőbb ellátás összegének felel meg.
- 53 E körülmények között, azon gyakorlati nehézségeken kívül, amelyekkel az illetékes szervek az érintettek referencijövedelméhez igazított ellátások kiszámítása során szembesülhetnek, azon értelmezés, amely szerint a különbözőzeti kiegészítés összegét a munkavégzés helye szerinti államban ténylegesen szerzett jövedelem függvényében határozzák meg, összhangban áll mind a szóban forgó nemzeti jogszabályok, mind pedig a migráns munkavállalók szociális biztonságára vonatkozó uniós jogi rendelkezések által megvalósítani kívánt céllal.

- 54 Amint az ugyanis a jelen ítélet 10. pontjából kitűnik, az osztrák gyermekgondozási támogatás jövedelemfüggő változata a szakmai tevékenységből származó jövedelmet helyettesítő támogatást képez, így a munkavállaló az e támogatás nyújtásának időpontjában szerzett jövedelmének összegével arányos összegű támogatásra tarthat igényt. Következésképpen e cél elérése érdekében a munkavégzés helye szerinti államban kell értékelni a díjazási feltételeket, annál is inkább, hogy a határokon átnyúló helyzetekben a díjazás általában magasabb a munkavállaló foglalkoztatásának helye szerinti államban.
- 55 A fentiekből az következik, hogy a 883/2004 rendelet 68. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az e cikk szerinti másodlagosan illetékes tagállam jogszabályai alapján a munkavállaló számára folyósítandó különbözeti kiegészítés összegét a munkavállaló által a foglalkoztatásának helye szerinti államban ténylegesen szerzett jövedelem függvényében kell kiszámítani.

A költségekről

- 56 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 60. cikke (1) bekezdésének második mondatát úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben előírt azon kötelezettség, amely szerint valamely személy családi ellátásokra való jogosultsága terjedelmének meghatározása érdekében „az egész család helyzetét úgy kell figyelembe venni, mintha valamennyi érintett személy az érintett tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozna”, egyaránt alkalmazandó abban az esetben, amikor az ellátásokat a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 68. cikke (1) bekezdése b) pontjának i. alpontja alapján elsőbbséget élvezőként kijelölt jogszabályoknak megfelelően nyújtják, és abban az esetben is, amikor az ellátások egy vagy több más jogszabály alapján fizetendők.**
- 2) **A 883/2004 rendelet 68. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az e cikk szerinti másodlagosan illetékes tagállam jogszabályai alapján a munkavállaló számára folyósítandó különbözeti kiegészítés összegét a munkavállaló által a foglalkoztatásának helye szerinti államban ténylegesen szerzett jövedelem függvényében kell kiszámítani.**

Aláírások